

Ο Μανόλης Γλέζος διηγείται πώς αυτός και ο σύντροφος του Απόστολος Σάντας πραγματοποιήσαν το ανδραγάθημα τους

...Έτσι, στις 30 του Μάη του 1941, γυρίζαμε άσκοπα στους συγγενούς δρόμους της Αθήνας.

—Λάκη, το βλέπεις κείνο εκεί;

Το φασιστικό σύμβολο, πελώριος συμπυκνωμένος βραχνάς, πλάκωνε τον ουρανό της Αθήνας. Δε χρειάζονταν περισσότερα λόγια. Ο ένας κατάλαβε τον άλλον. Σε μας έλαχεν ο κλήρος -απλοί, ανώνυμοι ερμηνευτές της φλόγας ενός ολόκληρου λαού, της θέλησής του, θα προβαίναμε στην υποστολή της Γερμανικής σημαίας.

Δώσαμε τα χέρια και χωρίσαμε. Το βράδυ, ραντεβού στις 8, στην πλατεία Κουμουνδούρου (Ελευθερίας). Όταν ανταμώσαμε, τα χέρια μας σφίχτηκαν νευριασμένα. Δεν ήταν από φόβο. Ήταν συγκίνηση για το μεγάλο σκοπό, για την επιτυχία! Είχε σκοτεινιάσει. Το φεγγάρι είχε βγει. Ήταν μια όμορφη αττική βραδιά. Αμίλητοι προχωρήσαμε μέσα απ' την Πλάκα. Απ' το πρωί είχαμε κανονίσει τις τεχνικές λεπτομέρειες κι είχαμε μαζί μας ένα κλεφτοφάναρο. Κάναμε μια βόλτα γύρω απ' την Ακρόπολη. Η γερμανική φρουρά φαινόταν. Τάχα στον κοντό να υπήρχε σκοπός; Ήταν δεν ήταν, εμείς θ' ανεβαίναμε. Σε μια στιγμή, που δε φαινόταν κανένας γύρω, πηδήξαμε το συρματοπλεγμα που 'ναι γύρω στο δασάκι των πεύκων της βόρειας πλευράς και, σιγά σιγά, ο ένας πίσω απ' τον άλλον, προχωρήσαμε σκαρφαλώνοντας στ' απόκρημνα βράχια.

Φτάσαμε σε μια πορτίτσα ξύλινη, που 'φραζε το άνοιγμα που υπάρχει εκεί που αρχίζουν τα τείχη. Στην είσοδο, που κατά τους αρχαιότερους Αθηναίους μπαινόβγαινε το ιερό φίδι του Παρθενώνα. Ευτυχώς, το λουκέτο δεν ήταν κλειστό. Σπρώξαμε και μπήκαμε. Είχαμε φτάσει. Με κομμένες τις αναπνοές ρίξαμε ένα βλέμμα γύρω μας: δεξιά τα Προπύλαια, απέναντι ο Παρθενώνας, αριστερά το Ερεχθείο, ψηλά, μεγαλόπρεπα, φωτίζονταν υποβλητικά απ' το φεγγάρι. Τα σπασμένα μάρμαρα σκόρπια παντού, κάτω απ' το διόχρωμο εκείνο φως, παρουσιάζουν περίεργα σχήματα.

Προς το παρόν, κανένας Γερμανός δε φαινόταν. Σκυφτοί καθώς είμαστε, κρυβόμενοι πίσω απ' τα μάρμαρα, προχωρούσαμε. Κάπου κάπου πετούσαμε μακριά κανένα πετραδάκι, ώστε να δημιουργείται θόρυβος έξω από κει πού ευρισκόμεθα εμείς, ώστε, αν υπήρχε κανένας σκοπός, να προσέξει προς τα εκεί και ν' αποφύγουμε εμείς τον κίνδυνο.

Ως την ώρα δεν είδαμε ούτε ίχνος σκοπού. Εδώ, όμως, ήταν τα σκούρα: μήπως σ' εκείνο το κυκλικό τειχάκι υπήρχε κανένας; Για πολλή ώρα, πίσω απ' τη σκιά του βόρειου τείχους, σταματήσαμε. Έπειτα όμως, θαρραλέα προχωρήσαμε προς τη βάση του κοντού. Δεν υπήρχε κανένας. Από πάνω μας κυμάτιζε το φασιστικό σύμβολο.

Λύσαμε το συρματοσχοίνο κι αρχίσαμε να τραβάμε για να την κατεβάσουμε. Μα τα σύρματα δεν

άκουγαν. Είχαν μπλεχτεί. Η σημαία δεν κατέβαινε. Τι έπρεπε να γίνει;

— Να κατέβει η σημαία! απαντούσε η φωνή της συνείδησης, η φωνή του σκλαβωμένου λαού!

...Το μυαλό δούλευε γρήγορα. Άρπαξα το σιδερένιο κοντό κι άρχισα ν' ανεβαίνω, έπιασα τη σημαία κι άρχισα να την τραβάω. Τίποτα όμως. Δεν έπεφτε Κουράστηκα και κατέβηκα. Δεύτερη απόπειρα έφερε τα ίδια αποτελέσματα.

— Τώρα, Λάκη, η σειρά σου, είπα στο σύντροφο μου.

Όμως ούτε κείνος μπόρεσε. Για τρίτη φορά, τότε, αναρριχιέμαι με λύσσα - με δόντια και με χέρια κρεμάστηκα από τη σημαία. Και τώρα, όμως, τίποτα. Η σημαία, όμως, έπρεπε να κατεβεί.

Και κατέβηκε! Και να πώς: το σιδερένιο κοντάρι υποβασταζόταν από τρία συρματόσχοινα. Τα λύσαμε από κει που ήταν δεμένα και δίνοντας παλμικές κινήσεις στο κοντάρι τα ξεμπλέξαμε και η σημαία έπεσε επάνω μας και μας κουκούλωσε. Ξεκουκουλωθήκαμε και βάζοντάς την κάτω, αγκαλιαστήκαμε και χορεύαμε πατώντας τα φασιστικά σύμβολα!

Εκείνη την ώρα το φεγγάρι χανόταν πίσω απ' το Αιγάλεω. Κόψαμε από ένα κομμάτι ο καθένας, εκεί κοντά στον αγκυλωτό σταυρό. Τα κομμάτια αυτά τα πήραμε μαζί μας, αλλά στον καιρό της τρομοκρατίας οι μανάδες μας τα 'καψαν!

Την υπόλοιπη τη μαζέψαμε γρήγορα γρήγορα και τη ρίξαμε στο ξεροπήγαδο που βρίσκεται ανάμεσα στα τείχη και στο Βράχο. Ίσως, τώρα, ύστερα από τόσα χρόνια, να 'χει πια λιώσει.

Γυρίζοντας, αργά, στα σπίτια μας, μας έπιασε ο σκοπός έξω από το Κρατικό Ταμείο (Ερμού). Η ώρα ήταν 12.10' και η κυκλοφορία είχε σταματήσει. Του δικαιολογηθήκαμε ότι είμαστε σε γλέντι και μας άφησε. Και πραγματικά σε γλέντι είμαστε, διότι κείνο που ποθούσαμε είχε γίνει. Η απαρχή του σκληρού αγώνα έγινε. Το μάθημα στους Γερμανούς είχε δοθεί!

*Δημητρίου Γατόπουλου. «Ο λαός αρχίζει την Αντίσταση»
στο «Ιστορικό Αρχείον Εθνικής Αντιστάσεως» τεύχος 1ον, σ. 21.*

Το γερμανικό ανακοινωθέν αναγγέλλει το κατέβασμα της σημαίας

«Κατά την νύχτα της 30ής προς 31ην Μαΐου υπεξηρέθη η επί της Ακροπόλεως κυματίζουσα γερμανική πολεμική σημαία παρ' αγνώστων δραστών. Διενεργούνται αυστηροί ανακρίσεις. Οι ένοχοι και συνεργοί αυτών θα τιμωρηθούν δια της ποινής του θανάτου».